



22 Μαρτίου 2018

## Σχέδιο νόμου για την αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της εκπαίδευσης: Κατώτερο των περιστάσεων και των αναγκών

Πέντε μήνες μετά την αρχική κατάθεση ενός συνοπτικού και εντελώς ασαφούς σχεδίου για τη δημιουργία νέου δικτύου δομών υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, το Υπουργείο Παιδείας κατέθεσε σχέδιο νόμου για την αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις (επιλογή και αξιολόγηση στελεχών εκπαίδευσης, αυτοαξιολόγηση).

Το νέο σχέδιο, όπως και το προηγούμενο, δεν τηρεί ούτε τα προσχήματα, **δεν στηρίζεται σε καμία πρόταση που να υπογράφεται από καμία επιστημονική ομάδα, δεν τεκμηριώνεται με παράθεση βιβλιογραφίας, δεν αναφέρεται σε καλές πρακτικές που τυχόν έχουν προκύψει από την εφαρμογή της σε κάποιο περιβάλλον.** Είναι προφανές πως κάποιοι "ξερόλες" παρατρεχάμενοι, αποφάσισαν να ολοκληρώσουν το έργο, ερήμην της Πανεπιστημιακής αλλά και της εκπαιδευτικής κοινότητας, λες και η εκπαίδευση αφορά μόνο τους ίδιους και τις ιδεοληψίες τους.

Η **ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**, ως συνδικαλιστικός χώρος δεν έχει την άποψη πως στον χώρο της εκπαίδευσης δεν χρειάζονται αλλαγές, πως όλα λειτουργούν καλά. Δεν προσεγγίζει με πλήρη άρνηση καθετί καινούργιο που επιχειρείται να εισαχθεί στην εκπαίδευση. Δεν οχυρώνεται πίσω από λογικές πλήρους απόσυρσης κάθε σχεδιαζόμενης αλλαγής. Ακολουθεί τον δύσκολο δρόμο του διαλόγου, της ανταλλαγής επιχειρημάτων και της σύνθεσης για τον απλό λόγο ότι έχει επιχειρήματα, έχει θέσεις και προτάσεις για όλα τα θέματα, ενώ για ό,τι νέο παρουσιάζεται, έχει την συνδικαλιστική ωριμότητα και την ευθύνη να το επεξεργάζεται χωρίς αγκυλώσεις. Προσπαθούμε να αναδείξουμε το σωστό κατά τη γνώμη μας και να καταγγείλουμε αυτό που θεωρούμε λάθος.

Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, όσο και **αν προσπαθήσαμε να βρούμε θετικά** (διαχωρισμός της διοίκησης από την επιστημονική καθοδήγηση, ομάδες εκπαιδευτικών και σχολείων, επιλογή και όχι διορισμός των Περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης από συμβούλια όμως απόλυτα ελεγχόμενα από την Κυβέρνηση, κατάργηση του Π.Δ. 152/2013 του Αρβανιτόπουλου αλλά διατήρηση της φιλοσοφίας του με διαφορετικές λεκτικές διατυπώσεις), **ήταν τόσο λιγοστά και τόσο υπονομευμένα από τις υπόλοιπες διατυπώσεις, που θεωρούμε πως δεν στοιχειοθετούν ούτε κατ' ελάχιστο μια αντίληψη προοδευτικού νομοθετήματος.** Μάλλον στην αντίθετη κατεύθυνση κινείται η λογική του.

Κυρίαρχο και βασικότερο χαρακτηριστικό του σχεδίου είναι ότι **διακατέχεται από τη μνημονιακή λογική των περικοπών.** Ξεκάθαρος στόχος του είναι η **συγχώνευση δομών και υπηρεσιών** (Τα ΠΕΚΕΣ απορροφούν τα τμήματα επιστημονικής καθοδήγησης, τους σχολικούς συμβούλους, τα ΠΕΚ. Τα ΚΕΣΥ ουσιαστικά καταργούν και συγχωνεύουν τα ΚΕΔΔΥ, τα ΚΕΣΥΠ, τους Σταθμούς Συμβουλευτικής Νέων. Τα ΚΕΑ συνενώνουν τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, την αγωγή υγείας, τις σχολικές δραστηριότητες, τα πολιτιστικά, την περιβαλλοντική αγωγή) **για τη μείωση θέσεων και όχι για την καλύτερη λειτουργία της εκπαίδευσης.** Οι πρώην αγέρωχοι "μνημονιοσκίστες" πλήρως υποταγμένοι και συμβιβασμένοι σε ότι προηγούμενα κατάγγελλαν, υλοποιούν με τον πιο σκληρό και ανάληγο τρόπο ότι τους ζητείται. Το φοβερό είναι ότι

παριστάνουν τους προοδευτικούς μεταρρυθμιστές, ενώ όλοι οι υπόλοιποι αντιλαμβάνονται ότι μπροστά στον ύψιστο στόχο τους να διατηρηθούν στις καρέκλες της εξουσίας, είναι αποφασισμένοι να κάνουν τα πάντα.

**Μιλούν για αποκέντρωση και στην ουσία κάνουν το αντίθετο.** Με τη δημιουργία και λειτουργία των ΠΕ.ΚΕ.Σ. δίπλα στην Περιφέρεια της Εκπαίδευσης εγκαινιάζουν μία νέα εποχή πλήρους απαλλαγής του Υπουργείου Παιδείας από την ευθύνη πραγματικής και ουσιαστικής υποστήριξης του Εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Το πλήθος των αρμοδιοτήτων του νέου θεσμού στον οποίο συγκεντρώνονται ευθύνες παιδαγωγικές, διοικητικές, γνωμοδοτικές, Εκπαιδευτικού σχεδιασμού και αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου, επιμορφωτικές, συμβουλευτικής γονέων, συντονισμού άλλων εκπαιδευτικών φορέων, προσδίδουν στον θεσμό αυτό χαρακτηριστικά οφθαλμοφανώς δυσλειτουργικά. Η προφανής αδυναμία στοιχειώδους ανταπόκρισης στις πολλαπλές ανάγκες που ανακύπτουν στο πεδίο της εφαρμογής του, αναπόφευκτα θα οδηγήσει το όλο εγχείρημα να παραμείνει «κενό γράμμα» και να καταγραφεί στην ιστορία της εκπαίδευσης, ως ακόμα ένας νόμος που έμεινε «στα χαρτιά».

**Η κατάργηση του θεσμού των Σχολικών Συμβούλων** που λειτουργούσαν ανά διεύθυνση εκπαίδευσης, υποβαθμίζει τον αποκεντρωτικό και υποστηρικτικό ρόλο που θα μπορούσε να έχει προς τις σχολικές μονάδες οποιαδήποτε δομή. Η παιδαγωγική καθοδήγηση εξ αποστάσεως, δεν μπορεί να λύσει ζητήματα και ουσιαστικά δεν υπάρχει. **Είναι αλήθεια ότι ο θεσμός του σχολικού συμβούλου χρειαζόταν αναβάθμιση της ποιότητας λειτουργίας του. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι ένας θεσμός που γεννήθηκε ύστερα από διαρκείς και έντονους αγώνες του κλάδου από τη μεταπολίτευση και μετά, ενάντια στον διοικητικό αυταρχισμό της περιόδου του επιθεωρητισμού και εμπνεύστηκε και υποστηρίχθηκε από κορυφαίους Έλληνες παιδαγωγούς (Χρήστος Φράγκος, Θεόφραστος Γέρου, Σήφης Μουζάκης κ.ά), έπρεπε να καταργηθεί.**

"Ανακαλύπτουν" την **αυτονομία της σχολικής μονάδας**, με καθυστέρηση πολλών χρόνων και λανθασμένα διαστρεβλώνοντάς και κακοποιώντας τον όρο. **Μιλούν για αυτονομία και στην ουσία κάνουν το αντίθετο.** Αναθέτουν ένα σημαντικό κομμάτι των δομών σε μια περιφερειακή διοίκηση που ο ρόλος της έως τώρα, δεν μας αφήνει περιθώρια να ελπίζουμε ότι και η νέα δομή θα έχει άλλο προσανατολισμό πέρα από την προώθηση του σχεδιασμού της κυβερνητικής εκπαιδευτικής πολιτικής, σε μια περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης που ουσιαστικά δεν απαντά στις πραγματικές ανάγκες και σε αρκετές περιπτώσεις λειτουργεί και ως τροχοπέδη.

**Διακατέχονται από απόλυτη σύγχυση σε ότι αφορά την επιλογή στελεχών. Στα τρία χρόνια που κυβερνούν, παρουσιάζουν το τρίτο σχέδιο επιλογής!** Το καθένα που καταθέτουν το παρουσιάζουν ως το καλύτερο και μετά από λίγο οι ίδιοι το αποσύρουν, φέρνοντας ένα νέο ακόμα καλύτερο κατά τους ίδιους, το οποίο στη συνέχεια έχει την ίδια τύχη με το προηγούμενο. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στην επιλογή υποδιευθυντών **έχουν αντιγράψει ακριβώς, ότι προβλεπόταν στον Ν.3848/10, (άρθρο 23),** τον νόμο Διαμαντοπούλου που καταδικάζουν αλλά συνεχώς γύρω από αυτόν περιστρέφονται και μάλιστα **αποκλείουν από τη διαδικασία επιλογής τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς.** Το βέβαιο είναι ότι προσπαθούν να ελέγξουν την διοίκηση της εκπαίδευσης, αλλά μέχρι στιγμής δεν τους βγαίνει το σχέδιο και εκεί οφείλονται οι διαρκείς αλλαγές.

**Εμφανίζουν αδιαφορία για τις αποφάσεις της δικαιοσύνης και συνεχίζουν να προτείνουν πράγματα που ήδη έχουν κριθεί αντισυνταγματικά** (για παράδειγμα η ανώνυμη αξιολόγηση διευθυντών κατά το πρότυπο της μουσικής ψηφοφορίας του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου) **ή που και ο πλέον αδαής στα νομικά καταλαβαίνει ότι θα κριθούν αντισυνταγματικά με την πρώτη ενδεχόμενη προσφυγή** (για παράδειγμα οι θητείες των στελεχών). Με αυτή τους την τακτική θέλουν να πουλήσουν "αριστεροσύνη" και "διαφορετικότητα" στους εκπαιδευτικούς, ενώ γνωρίζουν ότι τίποτα από αυτά δεν μπορεί να εφαρμοστεί και στη συνέχεια να παρουσιάσουν ότι τάχα δεν τους αφήνουν να υλοποιήσουν το έργο τους.

Αλήθεια, μπορούν να δώσουν κάποια στοιχειωδώς λογική εξήγηση, αν πιστεύουν ότι έτσι πρέπει να γίνεται γιατί είναι σωστό, **για ποιο λόγο δεν όρισαν θητείες και για όλα τα στελέχη του δημόσιου τομέα; Για ποιο λόγο τις προτείνουν μόνο στην εκπαίδευση;** Μήπως γιατί στην

εκπαίδευση δεν μπορούν μέχρι στιγμής να βρουν τρόπο να δημιουργήσουν τον κομματικό τους στρατό; **Μήπως για αυτό το λόγο μηχανεύονται και άλλους τρόπους (πχ άρθρο 27, παρ 4) όπου μαζί με την αίτηση υποψηφιότητας δηλώνεται και η σειρά προτίμησης των υποψηφίων για την τοποθέτησή τους στις θέσεις για τις οποίες θέτουν υποψηφιότητα**, εφόσον είναι περισσότερες από μία; Αν έχουν κάποια εξήγηση θα την περιμένουμε με ενδιαφέρον. Επειδή όμως δεν έχουν απάντηση, παραμένουν εκτεθειμένοι ακόμα και στη συνείδηση του τελευταίου ψηφοφόρου τους που πίστεψε τα προεκλογικά παραμύθια τους.

Οι ίδιοι που χρόνια τώρα έγραφαν πύρινους λόγους κατά της αξιολόγησης και της αυτοαξιολόγησης, **επαναφέρουν τη διαδικασία, προβλέποντας μάλιστα σκληρούς αξιολογικούς χαρακτηρισμούς** (μερικώς επαρκή στελέχη, μέτρια, ανεπαρκή) ενώ **για πρώτη φορά εισάγουν τον χαρακτηρισμό "στελέχη ακατάλληλα για τη θέση"**. Το γεγονός ότι δεν προτείνουν τίποτα που να αφορά στην επιμόρφωση των στελεχών, δημιουργεί εύλογα φόβους και απορίες για την αντιμετώπιση που θα έχουν τα στελέχη που θα χαρακτηριστούν με αυτό τον τρόπο.

**Η εμπλοκή του σχολικού Συμβουλίου** (γονείς και τοπική αυτοδιοίκηση) στις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου είναι ένα σημείο που προκαλεί προβληματισμό για τον τρόπο που θα λειτουργήσει με δεδομένες μάλιστα τις επιδιώξεις κάποιων αυτοδιοικητικών κύκλων (ΚΕΔΕ), σε σχέση με την εκπαίδευση. Η συμμετοχή δε των γονέων μέσα από τα συλλογικά τους όργανα, είναι προϋπόθεση ολοκληρωμένης λειτουργίας στην εκπαίδευση, αποκτά όμως διαφορετική διάσταση όταν λαμβάνουν μέρος στην αυτοαξιολόγηση και στις προτάσεις παιδαγωγικού σχεδιασμού και δράσεων των εκπαιδευτικών και της σχολικής μονάδας.

**Μας ανησυχεί τέλος, ιδιαίτερα, η συνένωση δομών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης** (ΠΕΚΕΣ, ΚΕΣΥ, ΚΕΑ), ενώ μέχρι σήμερα πλην των περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης η μόνη κοινή δομή ήταν τα ΚΕΔΔΥ. Η αυτονομία των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης σε επίπεδο διδακτικού προσωπικού πρέπει να παραμείνει ξεκάθαρη, ιδιαίτερα σε εποχές κινητικότητας και ανακατατάξεων.

Συμπερασματικά, αποτελεί **προκλητικό εμπαιγμό** για κάθε καλοπροαίρετο εκπαιδευτικό η ιδέα ότι η **περίοδος που διανύουμε για τον χώρο της Εκπαίδευσης συνδέεται με βαθιές δημοκρατικές προοδευτικές τομές για τον χαρακτήρα και τη φυσιονομία του Σχολείου**, αφού στην πραγματικότητα οι περισσότερες ρυθμίσεις συνιστούν συντηρητική αντιμεταρρύθμιση και οπισθοδρόμηση. **Οι αλλαγές ονομάτων δομών, οι περικοπές προσωπικού, οι συνενώσεις, τα συνεχόμενα νομοθετήματα για τις επιλογές στελεχών δεν αποτελούν κάτι το πρωτοποριακό και καινοτόμο. Δεν απαντούν στα αιτήματα του κλάδου και τις ανάγκες των καιρών** και το μόνο που εξυπηρετούν είναι την αναβίωση ενός κλειστού μηχανισμού μικροσυμφερόντων συνδικαλιστικών αξιωματούχων, αλλά και μιας ομάδας παραγόντων του Υπουργείου Παιδείας που σε διατεταγμένη αποστολή σχεδιάζουν τη δημοκρατική απορύθμιση της Εκπαίδευσης.

**Δημοκρατική Συνεργασία  
Εκπαιδευτικών Π.Ε.**